

Vergaderjaar 2010–2011

32 500 XVII

Vaststelling van de begrotingsstaat van de begroting van Jeugd en Gezin (XVII) voor het jaar 2011

Nr. 5

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 8 november 2010

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met daarop gegeven antwoorden.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Smeets

De griffier van de commissie,
Teunissen

¹ Samenstelling

Leden: Staaij, C.G. van der (SGP), Ham, B. van der (D66), Ferrier, K.G. (CDA), Smeets, P.E. (PvdA), Smilde, M.C.A. (CDA), Bouwmeester, L.T. (PvdA), Veen, E. van der (PvdA), Gerven, H.P.J. van (SP), Leijten, R.M. (SP), Agema, M. (PVV), Ouwehand, E. (PvdD), Wolbert, A.G. (PvdA), Wiegman-van Meppelen Scheppink, E.E., Uitslag, A.S. (CDA), Elias, T.M.Ch. (VVD), Gerbrands, K. (PVV), Voortman, L.G.J. (GL), Venrooy-van Ark, T. (VVD), Dijkstra, P.A. (D66), Dille, W.R. (PVV), Mulder, A. (VVD), Klaver, J.F. (GL) en Vacature (VVD).

Plv. leden: Dijkgraaf, E. (SGP), Koolmees, W. (D66), Bruins Slot, H.G.J. (CDA), Dekken, T.R. van (PvdA), Ormel, H.J. (CDA), Arib, K. (PvdA), Klijnsma, J. (PvdA), Ulenbelt, P. (SP), Kooiman, C.J.E. (SP), Sharpe, J.E.J.W. (PVV), Thieme, M.L. (PvdD), Vermeij, R.A. (PvdA), Ortega-Martijn, C.A. (CU), Sterk, W.R.C. (CDA), Miltenburg, A. van (VVD), Bosma, M. (PVV), Sap, J.C.M. (GL), Snijder-Hazelhoff, J.F. (VVD), Koşer Kaya, F. (D66), Beertema, H.J. (PVV), Neppéus, H. (VVD), Halsema, F. (GL) en Nieuwenhuizen, C. van (VVD).

Inhoudsopgave:	Blz.
– Vragen en antwoorden begroting Jeugd en Gezin – Volksgezondheid, Welzijn en Sport	2
– Vragen en antwoorden begroting Jeugd en Gezin – Justitie	16
– Vragen en antwoorden begroting Jeugd en Gezin – Sociale Zaken en Werkgelegenheid	21
– Vragen en antwoorden begroting Jeugd en Gezin – Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	24

Vragen en antwoorden begroting Jeugd en Gezin – Volksgezondheid, Welzijn en Sport

2

Is de aanbeveling van de heer Van Yperen uit de beleidsdoorlichting jeugdinstel om «tussendoelen» te formuleren in de begroting, zoals de minister eerder heeft toegezegd te zullen doen, overgenomen? Zo ja, welke in de begroting beschreven doelen zijn dit?

Neen, het voornemen was wel aanwezig maar door de val van het kabinet is een beleidsarme begroting opgesteld waarin de aanbeveling van de heer van Yperen niet is meegenomen.

3

Welk percentage van de kinderen zit op dit moment in de Jeugdzorg?

Volgens de brancherapportage Jeugdzorg 2009 van de MOgroep was in 2009 2,1% van de kinderen van 0 tot 18 jaar in jeugdzorg. In 2008 was dit percentage 2,0% en in 2007 1,9%. Het gaat hier om de unieke cliënten die aan het begin van het jaar al in zorg waren, opgeteld bij het aantal dat gedurende het jaar is ingestroomd. Om het percentage te berekenen is dit aantal afgezet tegen het aantal 0- tot 18-jarigen in Nederland. Het percentage is exclusief het aantal kinderen in de gesloten jeugdzorg.

6

Wordt er onderzoek gedaan naar het effect van preventie? Zo ja, kan de minister een overzicht geven van de onderzoeken die er gedaan zijn op dit terrein? Kan de minister een overzicht geven van de resultaten die bereikt zijn?

Er wordt steeds meer bekend over de effecten van preventie. Vooral de laatste jaren is veel effectonderzoek gedaan.

Een compleet overzicht ontbreekt echter omdat het brede terrein waarover preventie zich uitstrekt (volksgezondheid, leefstijl, opvoedondersteuning) en de grote diversiteit aan maatregelen dit onmogelijk maakt.

Het RIVM geeft in de Volksgezondheid Toekomstverkenning 2010 «Van gezond naar beter» (VTV) een overzicht van de effecten van preventie (deelrapport «Effecten van preventie») op het gebied van gezondheid, www.vtv2010.nl.

Onderzoek op het gebied van preventieve jeugdinterventies is deels, waar het gezondheidspreventie bij jeugdigen betreft, terug te vinden in de VTV. Onderzoek naar de effectiviteit van preventieve interventies die in gemeenten worden aangeboden in het kader van opvoedondersteuning wordt onder andere uitgevoerd via de programma's van ZonMw. Effectief bewezen interventies bedoeld om problemen bij het opgroeien en opvoeden van jeugdigen effectief te voorkomen, te verzachten, te compenseren of te verhelpen zijn te vinden in de Databank Effectieve Jeugdinterventies die door het NJi wordt beheerd.

7

Wat is de stand van zaken voor wat betreft de behandeling van verslaafde jongeren, hoeveel bedden in de jeugdverslavingszorg en jeugddetox zijn er inmiddels van de extra 300 toegezegde plekken in gebruik? Om hoeveel bedden gaat het in totaal?

GGZ-Nederland heeft eind 2006 de behoefte aan klinische behandelplaatsen voor verslaafde jongeren geïnventariseerd. Op basis van deze inventarisatie is geconcludeerd dat er landelijk in totaal naar schatting 300 bedden voor verslaafde jongeren nodig zijn. Daarvan waren er eind 2006 43 gerealiseerd. Sindsdien hebben op een enkele uitzondering na alle reguliere verslavingszorginstellingen een aanvoer capaciteitsuitbreiding ingediend, waardoor uiteindelijk de totale capaciteit op 296 bedden, verdeeld over 12 instellingen, zal uitkomen. Op dit moment zijn 230 van de 296 bedden gerealiseerd. Voor 66 behandelplaatsen is het wachten op voltooiing van renovatie of nieuwbouw en op definitieve contractafspraken met zorgverzekeraars.

Behalve klinische behandeling is er voor verslaafde jongeren een specifiek aanbod van ambulante behandelingen. Deze bestaan doorgaans in de vorm van poliklinische behandeling en dag- of deeltijdbehandeling. Indien een instelling zelf niet over klinische behandelplaatsen voor verslaafde jongeren beschikt wordt in voorkomende gevallen doorverwezen naar een kliniek die van oudsher een landelijke functie heeft (Mistral en Bauhuus).

9

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de ondersteuning van kinderen van ouders met ggz/forensische ggz problematiek (de zgn. kopkinderen)? Krijgen al deze kinderen in het hele land de juiste zorg? Kan de minister zijn toelichten? Waar blijkt dit uit?

Kinderen van ouders met een psychiatrische stoornis of een verslaving lopen een groter risico op geestelijke gezondheidsproblemen. Echter, de enkele omstandigheid dat één van de ouders van het kind in (forensische) psychiatrische behandeling is, hoeft niet tot gevolg te hebben dat het kind daarvan problemen ervaart in zijn (mentale) ontwikkeling of zijn opgroeisituatie. Weliswaar is de kans groter dat kinderen van ouders met psychiatrische problematiek zelf ook een psychische stoornis krijgen, maar of dit wel of niet tot problemen leidt hangt af van meerdere factoren, zoals bijvoorbeeld de wijze waarop de opvoeding en begeleiding rondom het kind georganiseerd is en de mate waarin andere familieleden in het gezin voldoende in staat zijn om het kind op te voeden en een veilige omgeving te bieden.

Het Trimbos-instituut voert verschillende projecten uit om ouders en hun kinderen te beschermen tegen de negatieve gevolgen van deze problemen. Het gaat dan om gezinsinterventies, opvoedingsondersteuning, richtlijnen voor een gezonde leefstijl, en online groepscursussen.

De verdere ontwikkeling, implementatie en borging van deze interventies en nieuwe kennis wordt door het landelijk platform KOPP/KVO in gezamenlijkheid met het veld gedaan. Op internationaal niveau heeft Nederland een voortrekkersrol op dit punt.

Er is een voldoende gevarieerd aanbod voor deze doelgroep ontwikkeld. De signalering van de problemen is echter niet altijd toereikend. Dit blijkt uit de rapportage «Aard en omvang van GGZ preventie 2007» van het Trimbos instituut. Het veld werkt wel aan een verbetering van de signalering. Preventiemedewerkers vragen bijvoorbeeld binnen hun instelling aandacht voor KOPP/KVO problematiek en aanbod.

10

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de problematiek rondom de dubbele diagnostiek? Wordt er in ggz-instellingen een samenhangende behandeling geboden? Zo ja, kunt u aangeven hoeveel instellingen hier inmiddels toe over gegaan zijn?

Voor zover bij screening en diagnosticeren van verslavingsproblematiek ook psychiatrische problematiek wordt geconstateerd, wordt in geval van klinische behandeling indien effectief beide problemen integraal behandeld. Dat is niet altijd effectief. Afhankelijk van de samenhang tussen verslavingsproblematiek en verschillende stoornissen en het type stoornis wordt bij sommige vormen van comorbiditeit volgtijdelijk en bij andere vormen integraal behandeld.

Verslavingszorginstellingen (9 van de 11) die beschikken over klinische behandelplaatsen voor verslaafde jongeren hanteren zoveel mogelijk een integrale aanpak.

11

Wat zijn de concrete resultaten m.b.t. het programma genotmiddelen en een gezonde school? Is er onderzocht hoeveel kinderen er minder roken drinken en blowen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat zijn de resultaten?

De Universiteit van Nijmegen voert momenteel een effectonderzoek uit waarvan de resultaten in het voorjaar van 2012 worden verwacht.

In dit effectonderzoek wordt de effectiviteit gemeten van:

- lessen aan leerlingen over alcohol, tabak en cannabis die door de school worden gegeven;
- het beleid van de school op het gebied van alcohol-, cannabisgebruik en roken door leerlingen op school;
- het (tijdig) signaleren van genotmiddelengebruik en, wanneer geconstateerd;
- het handelen van de school op basis daarvan.

Hiermee wordt onderzocht of het programma effect heeft op kennis, houding en gedrag van leerlingen inzake alcohol, tabak en cannabis.

Op dit moment zijn al wel de resultaten beschikbaar van een onderzoek door de Universiteit van Utrecht naar het gecombineerd aanbieden van een ouderinterventie en een leerlinginterventie uit de Gezonde School en Genotmiddelen (DGSG) over alcoholgebruik onder leeftijdsgroepen van 13, 14 en 15 jaar. Dit onderzoek heeft aangetoond dat het eerste gebruik, van in ieder geval alcohol, wordt uitgesteld. Deze effecten waren tevens merkbaar in de jaren daarna. De DGSG wordt momenteel op 65% van de middelbare scholen in het eerste jaar gegeven, 10% van de jongeren stelde het eerste gebruik van alcohol uit.

12

Waarom worden de plusvoorzieningen niet meer genoemd in de begroting 2011?

In de kabinetsreactie op het WRR-rapport heeft de voormalige minister voor J&G samen met toenmalig staatssecretaris Van Bijsterveldt van OCW in totaal 60 miljoen euro uitgetrokken om in de schooljaren 2009/2010 en 2010/2011 het opzetten en ontwikkelen van plusvoorzieningen voor overbelaste jongeren te stimuleren. Deze middelen worden via de begroting van OCW toegekend aan de scholen. Plusvoorzieningen zijn bedoeld voor »overbelaste« jongeren van 12 tot 23 jaar die problemen ervaren op meerdere leefgebieden tegelijkertijd. Zij lopen daardoor groot risico op (maatschappelijke) uitval. In het Regeerakkoord van het nieuwe kabinet is met ingang van 2012 € 30 miljoen op jaarbasis uitgetrokken

voor het structureel financieren van de plusvoorzieningen en de wijk scholen.

Daarnaast hebben de voormalig minister voor Jeugd en Gezin en de toenmalig staatssecretaris van Onderwijs vanaf 2010 structureel 21,7 miljoen euro beschikbaar gesteld aan de G35 via de decentralisatie uitkering Jeugd om het lokale preventieve jeugd beleid vorm te geven. Met de G35 is afgesproken deze middelen in te zetten voor overbelaste jongeren.

De afspraken die met het ambitiedocument «perspectief voor overbelaste jongeren en de decentralisatie uitkering Jeugd» zijn gemaakt, worden via een monitor gevolgd. In 2012 wordt in overleg met de G35 gezien of de gemaakte afspraken bijstelling behoeven.

13

Wat is de voortgang van het experiment waarbij bestuurlijke afspraken worden gemaakt met grote steden over vergaande ontkooking in de jeugdhulpverlening dat naar aanleiding van de motie Hamer (31 951, nr. 5) is gestart?

Naar aanleiding van de motie Hamer zijn inmiddels in Amsterdam, Den Haag en Utrecht afspraken gemaakt over vergaande ontkooking in de jeugdhulpverlening. Deze afspraken worden ondersteund. In Amsterdam en Den Haag wordt door verschillende samenwerkende organisaties een nieuwe ontkokerde werkwijze voor multiprobleemgezinnen beproefd. In Utrecht worden samenwerkingsproblemen in lopende intersectorale projecten opgespoord en opgelost.

14

Wat is de stand van zaken ten aanzien van de uitvoering van de motie Dijsselbloem (32 123 XVII, nr. 14) die ziet op het loslaten van de indicatiestelling voor de ambulante jeugdzorg?

De motie Dijsselbloem is als volgt uitgevoerd.

In de beschikking aangaande de doeluitkering jeugdzorg voor het jaar 2010 is opgenomen dat experimenten met ambulante hulpverlening zonder indicatiestelling kunnen worden gefinancierd met middelen uit de doeluitkering.

Indien deze middelen aan bureau jeugdzorg of aan de zorgaanbieders worden toegekend dan is de wettelijke grondslag hiervoor artikel 37 van de Wet op de jeugdzorg. Ambulante zorg zonder indicatie kan alleen worden verleend door tussenkomst van het bureau jeugdzorg. De wijze waarop dit vorm wordt gegeven moet in overleg tussen provincie, bureau jeugdzorg en zorgaanbieder worden bepaald. In juni 2010 is het voorgaande per brief aan de provincies gemeld.

15

Hoeveel, voor hoe lang en tegen welke betaling zijn er in 2009 en 2010 interim-managers werkzaam (geweest) bij de Bureaus Jeugdzorg?

Vorig jaar heb ik uw Kamer desgevraagd laten weten dat de kosten voor de inhuur van interim managers bij de bureaus jeugdzorg in 2008 circa 0,8% van de totale personeelskosten bedroegen. Ik heb geen gegevens over het jaar 2009. Met het oog op de beperking van administratieve lasten bij de bureaus jeugdzorg, behoort deze informatie niet tot de gegevens die op reguliere basis worden opvraagd.

17

Hoeveel kost een plek op jaarbasis in de pleegzorg, in een gezinshuis, in de residentiële zorg en de gesloten jeugdzorg?

De prijzen voor plaatsen pleegzorg, gezinshuis en residentiële zorg zijn een provinciale verantwoordelijkheid. Bij een onderzoek dat ik heb laten uitvoeren (BMC; juni 2010), zijn de volgende jaarprijzen, op basis van een steekproef bij 6 provincies, naar voren gekomen:

- Pleegzorg: tussen € 10 600,- en € 14 600,-
- Gezinshuis: tussen € 13 700,- en € 37 900,-
- Residentiële zorg: tussen € 45 500 en € 74 000,-
- Gesloten jeugdzorg: zie op 65.

18

Hoeveel gesloten jeugdzorgplekken staan er momenteel leeg?

Op 1 september 2010 waren 210 gesloten jeugdzorgplekken niet bezet.

22

Is in de begroting al rekening gehouden met het voorstel van het demissionaire kabinet om tot uiterlijk 2018 het huidige stelsel van de jeugdzorg bestuurlijk en organisatorisch te wijzigen? Zo ja, wat is het geraamde budget?

Neen, gelet op de demissionaire status van het vorige kabinet dat deze begroting heeft opgesteld is gekozen voor een beperkte invulling van de beleidsagenda.

26, 27 en 60

Welke projecten lopen er om jongerenparticipatie te bevorderen?

Hoe investeert dit kabinet in voldoende speelplekken, buurthuizen, jongerenwerkers en ontmoetingsplekken in de wijken?

Als er totaal € 1,9 mln. naar de Leerstoel in Leiden en naar het debat van de Nationale Jeugdraad (NJR) gaat, welk deel daarvan is voor de organisatie van één (?) debat van de NJR?

Voorzieningen als jongerenwerk, buurthuizen, vrije tijdsvoorzieningen voor jongeren, ontmoetingsplekken, jongerenparticipatie en dergelijke zijn gedecentraliseerd naar gemeenten, dat was zo in de Welzijnswet en dat is met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zo gebleven. Gemeenten zijn verantwoordelijk om op de lokale omstandigheden afgestemde activiteiten en voorzieningen voor kinderen en jongeren te scheppen.

De rijksoverheid stimuleert jongerenparticipatie door (zie 26):

- de Jong Lokaal Bokaal, de jaarlijkse prijs voor de gemeente die het beste vorm geeft aan jongerenparticipatie;
- de Trainerspool waarbinnen een groep deskundige jonge trainers is opgeleid, die binnen jongerenorganisaties, jongerenraden e.d. diverse trainingen aanbieden en hun kennis en ervaring overdragen aan nieuwe jonge trainers;
- het Nationaal Jeugddebat in de Tweede Kamer waarbij jongeren in debat gaan met politici. Een manier om jongeren te leren debatteren en ze dichterbij de politiek te brengen;
- de ontwikkeling van een instrument om jongerenparticipatie op lokaal niveau te meten;
- het landelijk uitdragen en zichtbaar maken van het in Rotterdam ingezette positieve jeugd beleid in het Rotterdamse Europese Jongerenjaar 2009.

De investering in voldoende speelplekken, ontmoetingsplaatsen en dergelijke krijgt onder andere vorm in:

- de prijs kind- en gezinsvriendelijke leefomgeving; samen met de VNG is in de zomer van 2010 de verkiezing voor kind- en gezinsvriendelijke leefomgeving uitgeschreven. Tot 1 december 2010 kunnen lokale

- initiatieven worden aangemeld. Begin 2011 worden de winnaars bekend gemaakt;
- ondersteuning netwerk Child Friendly Cities; het netwerk ontvangt een in het kader van haar vijfjarig lustrum een eenmalige subsidie van het rijk. De subsidie wordt ingezet voor het ontwikkelen van een ondersteuningsaanbod voor gemeenten;
 - NUSO heeft een plan ontwikkeld om een aantal speeltuinen fysiek en sociaal te moderniseren, in het kader van het programma Vrijwillige inzet voor en door jeugd en gezin wordt hieraan momenteel uitvoering gegeven;
 - Jantje Beton maakt een analyse van verbeterpunten voor het optimaliseren van de speelomgeving op wijk- of lokaal niveau met inspraak van jeugd en ouders;
 - het programma ZonMw vrijwillige inzet voor en door jeugd en gezin; dit programma dat in opdracht van de voormalig minister voor Jeugd en Gezin wordt uitgevoerd is gericht op het versterken van sociale netwerken rond jeugd en gezin, zo wordt in een aantal projecten ontmoeting tussen gezinnen gestimuleerd.

Ten behoeve van het positieve jeugdbeleid, gericht op de kansen van kinderen en jongeren om zich goed te ontwikkelen, wordt door het rijk in totaal in 2011 € 1,9 miljoen beschikbaar gesteld voor jongerenparticipatie en (inter)nationale jeugdprogramma's. Dit bedrag is uit meer onderdelen opgebouwd dan enkel de Leerstoel in Leiden en het Nationaal Jeugd-debat. Voor het Nationaal Jeugddebate is in 2010 een bedrag van € 143 000,- begroot (zie 60). Deze activiteit van NJR bevat een serie van school- en provinciale rondes en trainingen alvorens een gekozen groep jongeren in debat gaat met bewindspersonen in de Tweede Kamer.

28

Is er ook aandacht voor een kwaliteitsslag voor de CJG's? Zo ja, welke kwaliteitscriteria worden gehanteerd? Zijn er al cijfers bekend over het aantal kinderen dat hiermee bereikt wordt, alsmede gegevens over effectiviteit?

Gemeenten worden niet alleen ondersteund bij het realiseren van CJG's, maar ook bij het realiseren van een kwaliteitsslag bij deze CJG's. De afgelopen jaren heeft Jeugd en Gezin deze kwaliteitsslag ondersteund door het faciliteren van kennisoverdracht en -uitwisseling en door het stimuleren van aandacht voor de rol van de professional in het CJG. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld: handreikingen; een website en een nieuwsbrief; een helpdesk; het stimuleren van het gebruik van methodieken die bijdragen aan het versterken van de eigen kracht van jeugdigen, gezinnen en de sociale omgeving; stimuleren professionalisering binnen het CJG; de inzet van CJG-ondersteuners; de realisatie van indicatoren waarmee gemeenten het functioneren van hun CJG kunnen monitoren en bijsturen. Deze indicatoren geven onder andere zicht op het aantal kinderen dat bereikt wordt en op de resultaten van de CJG's. De indicatoren zijn in juni 2010 vastgesteld en worden thans geoperationaliseerd.

In sommige gemeenten/regio's worden al cijfers verzameld over bereik en effect van het CJG. Op landelijke schaal zijn hierover nog geen gegevens beschikbaar.

29 en 32

In hoeverre is de Verwijsindex risicojongeren (VIR) in iedere gemeente goed ingebed? Wat is op dit moment de stand van zaken ten aanzien van de implementatie van de VIR? Ligt het aantal meldingen hoger of lager dan verwacht?

Lukt het om alle belangrijke partners die met kinderen werken, ook te laten werken met de verwijsindex? Zo nee, waarom niet?

Op dit moment is de Verwijsindex risicjongeren in 401 van de 431 gemeenten geïmplementeerd. Een klein aantal gemeenten in Overijssel en in Zuid-Holland is nog niet aangesloten op de verwijsindex. Ook de gemeente Amsterdam is nog niet aangesloten. Naar verwachting zullen alle gemeenten voor 1 januari 2011 zijn aangesloten. De stand van zaken wat betreft de invoering van digitale dossiers in de jeugdgezondheidszorg was op de laatste peildatum van 6 september 2010 dat 63% van de JGZ-instellingen gedigitaliseerd was.

Inmiddels zijn er meer dan 200 000 meldingen gedaan in de verwijsindex. Ongeveer 25% van de meldingen leidt tot een match. En ongeveer 60% van de matches overschrijdt de gemeentegrenzen. Wat betreft de aantallen meldingen en matches zijn er nooit doelen gesteld of verwachtingen gevormd. Het belang van de verwijsindex ligt erin dat de betrokken professionals een zorgvuldige afweging maken een jeugdige al dan niet te melden en dat zij vervolgens van elkaars betrokkenheid bij dezelfde jeugdige op de hoogte worden gesteld.

30

Welke instanties werken met de meldcode? Hoeveel procent van de professionals maakt gebruik van de meldcode kindermishandeling?

Vooruitlopend op de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport het basismodel meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ontwikkeld op basis van bestaande meldcodes, zoals die van de KNMG en de Bond Katholiek Primair Onderwijs. Het basismodel meldcode is een basis stappenplan dat gebruikt kan worden bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling door instanties en professionals in onder meer de sectoren gezondheidszorg, jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, kinderopvang, politie en justitie. Dit zijn de sectoren die krachtens de voorgenomen wet de verplichting krijgen opgelegd om over een meldcode te beschikken en het gebruik ervan te bevorderen. Een duiding van de instanties en precieze aantal professionals die met een meldcode werken kunnen we nu niet zeggen. Er zijn inmiddels wel 13 000 basismodellen meldcode verspreid onder de genoemde sectoren.

31

Hoeveel centra voor Jeugd en Gezin zijn er momenteel gerealiseerd? In hoeveel van deze gemeenten is ook een fysiek inlooppunt gerealiseerd? Ligt het aantal gerealiseerde CJG's op schema? Is er in 2010 in 68% van de gemeenten een CJG? Wordt de doelstelling dat in 2011 elke gemeente een CJG heeft gehaald? Zo nee, waarom niet en wat gaat u hieraan doen?

Op 15 oktober 2010 hadden 226 gemeenten een Centrum voor Jeugd en Gezin gerealiseerd. In al deze 226 gemeenten is een fysiek inlooppunt gerealiseerd. Het aantal gerealiseerde gemeenten met een CJG ligt nagenoeg op schema.

De doelstelling dat in 2011 elke gemeente over een Centrum voor Jeugd en Gezin beschikt is haalbaar.

33

De pleegoudervergoeding wordt de komende jaren verhoogd naar maximaal € 1 000. Wat gaat de minister doen met de extra bijzondere kosten van pleegouders die de € 1 000 overschrijden?

De verhoging van de pleegvergoeding moet leiden tot een vergoeding die voldoende is voor de kosten van het opvoeden en opgroeien van een pleegkind. Provincies en pleegzorgaanbieders kunnen in individuele gevallen maatwerk bieden door extra vergoedingen te geven.

34

Is er nog steeds een wachtlijst voor plaatsing van kinderen in een pleeggezin?

Volgens cijfers van Pleegzorg Nederland wachtten op 31 december 2009 568 kinderen langer dan negen weken op een (definitieve) plaatsing bij pleegouders.

In overleg met IPO en MOgroep wordt een campagne ingericht voor het werven van geschikte pleegouders. De campagne zal in 2011 plaatsvinden.

Voor pleegzorg geldt dat om redenen van matching er altijd sprake zal zijn van een beperkte wachtlijst. Het kan zijn dat een kind zich in een netwerkpleeggezin bevindt, bijvoorbeeld bij familie, maar wacht op een bestandspleggezin. Dat een kwalitatief goede match dan langer dan negen weken op zich laat wachten, hoeft niet problematisch te zijn. Wanneer het gaat om een beslissing waarbij een jeugdige in principe voor langere tijd pleegouders krijgt toegewezen, moet veel waarde gehecht worden aan een kwalitatief goede match.

Ik heb met provincies afgesproken dat een langere wachttijd dan negen weken kan als dat volgens bureau jeugdzorg voor de betreffende jongere veris.

35

Hoe komt het dat er geen indicatiestelling afgegeven hoeft te worden voor ambulante hulpverlening, maar dat er wel tussenkomst van bureau jeugdzorg moet zijn? Wat is de meerwaarde van de tussenkomst van bureau jeugdzorg en welke taak heeft bureau jeugdzorg in deze?

In het afsprakenkader 2010 en 2011 dat is overeengekomen met het IPO is opgenomen dat ambulante zorg zonder indicatiebesluit kan worden verleend. De tussenkomst van bureau jeugdzorg is nodig in verband met de casemanagement taak van het bureau jeugdzorg. Wanneer een cliënt meerdere (opeenvolgende) vormen van jeugdzorg ontvangt, houdt de casemanager het overzicht en vervult hij zonedig een coördinerende rol.

36 en 37

Wat zijn de laatste wachtlijstcijfers bij de Bureaus Jeugdzorg (vrijwillige zorg en jeugdbescherming), de ambulante zorg en de (semi-) residentiële jeugdzorg? Kunt u deze cijfers specificeren naar provincie en stadsregio? Wat is momenteel de gemiddelde doorlooptijd van aanmelding bij Bureau Jeugdzorg en aanvang van geïndiceerde zorg?

De gemiddelde doorlooptijd voor alle eerste indicatiebesluiten bij bureau jeugdzorg in het vrijwillig kader is de afgelopen jaren teruggebracht naar gemiddeld 10 weken in het 1^e kwartaal van 2010. De doorlooptijd is het gemiddeld aantal kalenderdagen dat cliënten na aanmelding hebben moeten wachten totdat er een eerste indicatiebesluit is genomen. De doorlooptijd in het vrijwillig kader in het 1^e kwartaal 2010 is als volgt naar provincies en grootstedelijke regio's uit te splitsen.

Doorlooptijd in kalenderdagen tussen aanmelding en eerste indicatiebesluit in het vrijwillig kader in het 1^e kwartaal 2010

Groningen	48
Friesland	99
Drenthe	62

Groningen	48
Overijssel	83
Gelderland	51
Flevoland	56
Utrecht	94
Noord-Holland	65
Zuid-Holland	54
Zeeland	77
Noord-Brabant	65
Limburg	102
Amsterdam	78
Rotterdam*	66
Haaglanden	55
Gemiddelde	70
Gemiddelde in weken	10

* Exclusief doorlooptijden van eerste indicatiebesluiten voor de AWBZ.

Zoals aangegeven in mijn brief van 5 oktober over wachtlijsten in de jeugdzorg ontvangt u in november informatie over de wachtlijsten in de jeugdzorg. Deze wachtlijstcijfers worden uitgesplitst naar provincies en grootstedelijke regio's weergegeven, maar niet naar verschillende zorgvormen, zoals ambulante zorg en de (semi-)residentiële jeugdzorg.

In de brief van 15 februari 2010 (31 001, nr. 85) heb ik u voor het laatst geïnformeerd over de wachtlijstcijfers van de jeugdbescherming. De bureaus jeugdzorg zijn op dit moment niet in staat om meer recente wachtlijstcijfers te leveren, dan de cijfers die in deze brief zijn opgenomen (1 juli 2009).

Met ingang van 2011 zijn de bureaus jeugdzorg in staat om, in het kader van wettelijk te leveren beleidsinformatie, gegevens te leveren over de wachtlijst bij de jeugdbescherming.

39

Hoeveel wachtlijstbeheerders kenden de Bureaus Jeugdzorg in 2009 en 2010 en hoeveel zaken hadden zij gemiddeld onder hun hoede?

Met de sector zijn (nood)afspraken gemaakt over de inzet van wachtlijstbegeleiding voor cliënten die niet tijdig van een gezinsvoogd voorzien kunnen worden. Ik heb u in mijn brief van 15 februari 2010 (31 001, nr. 85) geïnformeerd over het doel van de wachtlijstbegeleiding.

Aangezien sprake is van een noodmaatregel zijn alleen afspraken gemaakt dat wachtlijstbegeleiding plaatsvindt. Er zijn geen afspraken gemaakt over het monitoren van het aantal wachtlijstbeheerders en de hoeveelheid zaken die zij onder hun hoede hebben. Deze gegevens zijn dan ook niet beschikbaar.

43

Hoeveel jongeren wachten er momenteel op een plek in de gesloten jeugdzorg?

De gesloten jeugdzorg kent geen wachtlijst analoog aan de wachtlijsten in de provinciaal gefinancierde jeugdzorg. In de provinciaal gefinancierde jeugdzorg bestaat de wachtlijst uit jeugdigen die langer dan 9 weken wachten op zorg. Op 1 september 2010 waren 31 jeugdigen nog niet geplaatst in de gesloten jeugdzorg. Deze jeugdigen worden vrijwel allemaal binnen één maand na aanmelding geplaatst in een instelling voor gesloten jeugdzorg.

44

Is het mogelijk voor kinderrechters om een machtiging voor trajectplaatsingen af te geven (bijvoorbeeld gesloten jeugdzorg, besloten jeugdzorg, of gesloten jeugdzorg ambulante zorg)? Zo nee, waarom niet?

Een kinderrechter kan alleen een machtiging voor gesloten jeugdzorg afgeven (artikel 29b van de Wet op de jeugdzorg). Voor andere vormen van jeugdzorg dan gesloten jeugdzorg is het niet aan de kinderrechter om hierover te oordelen of om een machtiging daarvoor af te geven. Daarvoor is een indicatiebesluit van bureau jeugdzorg nodig.

45

Is er een nulmeting gehouden, waarmee de resultaten van de te houden meting in voorjaar 2011 1-op- 1 kunnen worden vergeleken, en waarmee nagegaan kan worden of daadwerkelijk een reductie van de regeldruk van 25% is gerealiseerd? Welke definitie van regeldruk hanteert u? Betreft het een bruto- of netto- reductie van 25%? Voor welke doelgroep of doelgroepen (bedrijven, burgers, professionals etc.) geldt deze reductiedoelstelling precies?

Ja, in het voorjaar 2008 is een nulmeting gedaan. Deze nulmeting is op 8 oktober 2008 aangeboden aan uw kamer (TK 29 815 nr. 169). De meting gaf inzicht in de belangrijkste veroorzakers van ervaren regeldruk bij cliënten en professionals in de jeugdzorg. Het vergelijken van de data uit de nulmeting met de éénmeting en een (beleids-)analyse van deze vergelijking, is onderdeel van de éénmeting in het voorjaar 2011. Evenals een onderbouwde uitspraak of de doelstelling van 25% vermindering van ervaren regeldruk bij cliënten en professionals ofwel burgers en professionals in de jeugdsector is gehaald.

Het gaat in het actieplan, dat samen met de jeugdsector is opgesteld, vooral om het verminderen van *de ervaren regeldruk* van cliënten en professionals. En dus *niet alleen om de objectief meetbare druk* (de rijksbrede doelstelling voor administratieve lasten). In de nulmeting is de ervaren regeldruk geconcretiseerd door beide groepen een top 10 van belangrijkste veroorzakers van regeldruk te laten benoemen. Deze top 10 van knelpunten vormt het uitgangspunt om in het voorjaar 2011 de stand van zaken vast te stellen.

46

Kan toegelicht worden welke concrete reductiemaatregelen in de afgelopen kabinetsperiode tot invulling van het grootste deel (zeg 80% of meer) van deze beoogde reductie van 25% hebben geleid en om welk percentage dit dan gaat per maatregel?

In het voorjaar 2011 wordt een éénmeting gedaan om te bezien of de ervaren regeldruk van cliënten en professionals inderdaad met 25% is verminderd. Dan is ook duidelijk in hoeverre de concrete acties uit het actieplan aanpak ervaren regeldruk aan een regeldrukvermindering hebben bijgedragen.

In mijn brief van 6 september 2010 bent u geïnformeerd over de voortgang van de regeldrukaanpak en de belangrijke acties die in dit kader lopen en zijn afgerond.

47

Indien het streven is de regeldruk met ongeveer 25% terug te brengen, zal dat dan het cliëntcontact ten goede komen?

Ja, de verwachting is dat het verminderen van regeldruk bij professionals invloed heeft op de cliëntcontacttijd. Eenvoudiger indiceren, handige ICT

oplossingen en minder gegevens hoeven vastleggen moeten allemaal leiden tot minder tijd achter het bureau en meer tijd voor de cliënt.

48

Hoeveel tijd, procentueel gezien, besteden jeugdzorgmedewerkers nu aan cliëntcontact, en hoeveel tijd aan bureaucratische rompslomp?

De tijdsverdeling tussen cliëntcontacten en bureauwerk is een verantwoordelijkheid van de instellingen zelf. Gegevens hierover zijn mij niet bekend.

Ik ben wel van mening dat er minder tijd moet gaan zitten in bureaucratische rompslomp en meer in contacten met de cliënt. Door de onnodige regeldruk aan te pakken ontstaat meer ruimte voor de professional en uiteindelijk betere zorg aan de cliënt. Vanuit mijn verantwoordelijkheid lever ik daar mijn bijdrage aan.

Voorbeelden zijn het aanpassen van wet- en regelgeving zoals het vereenvoudigen van de indicatiestelling, het verminderen van de uitvan beleidsinformatie en het ontwikkelen van één verantwoordingsdocument (Jaardocument) voor de jeugdzorg. Regeldruk wordt echter niet alleen veroorzaakt door wet- en regelgeving maar ook door de interne organisatie- en gedragsregels van instellingen (nulmeting ervaren regeldruk, 2008). Jeugdzorginstellingen hebben dan ook zelf een verantwoordelijkheid om de regeldruk te verminderen. Zij nemen daartoe ook initiatieven. Dit ondersteun ik van harte. Eind dit jaar verschijnen vijftien goede voorbeelden in een bundel.

49

Wat wordt er gedaan om niet enkel het indicatiebesluit (waar de duur en vorm in vermeld staat) maar ook de gehele indicatieverslag te versimpelen? Uit hoeveel kantjes bestaat een gemiddeld indicatieverslag van Bureau Jeugdzorg?

In overleg met diverse bureaus jeugdzorg is het handboek indicatiestelling geëvalueerd en bijgesteld. Een van de vragen daarbij was hoe het hele inidcatiestellingsproces versneld en versimpeld kon worden. Bureaus jeugdzorg zijn nu bezig om de werkwijze uit het handboek te implementeren.

De omvang van een indicatieverslag wordt bepaald door de aard van de problematiek van de cliënt en het daarbij horende zorgaanbod. Dit verschilt daarmee per jeugdige. Over de gemiddelde omvang zijn geen gegevens bekend.

55

Welk gedeelte van het bedrag van de Brede Doeluitkering van € 354 mln is bestemd voor de CJG's en welk gedeelte voor de consultatiebureau's?

De middelen voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg 0–19 jaar waaronder die voor de consultatiebureaus alsmede de middelen voor de CJG's worden ter beschikking gesteld via de Brede doeluitkering centra voor jeugd en gezin (BDU CJG). Door middel van deze regeling wordt vanuit het Rijk budget voor de jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin aan gemeenten ter beschikking gesteld. In de BDU CJG is voor het jaar 2011 een bedrag opgenomen van € 208 miljoen voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg. De BDU CJG is ontschot aan gemeenten toegekend voor de jaren 2008 tot en met 2011. Gemeenten zijn daarmee vrij in hun keuze welke middelen voor welke in de doeluitkering genoemde doelstellingen worden ingezet.

56

Klopt het dat in 2011 € 254 mln van de brede doeluitkering nog geormerkt is en de andere 100 mln. niet?

Nee. De Brede doeluitkering centra voor jeugd en gezin (BDU CJG) kent een looptijd van 4 jaar (2008 tot en met 2011). Gedurende deze periode zijn de beschikbare bedragen geormerkt. Voor het jaar 2011 bedraagt het totaal van het geormerkte budget € 354 mln.

57

In hoeverre zijn gemeenten ook in 2011 ook verplicht om de € 100 miljoen vanuit het gemeentefonds (wat voorheen uit de brede doeluitkering kwam) ook in te zetten aan de jeugdzorg en jeugdgezondheidszorg?

In het Bestuursakkoord Rijk en gemeenten «Samen aan de slag» van 4 juni 2007 is afgesproken dat via de brede doeluitkering centra voor jeugd en gezin een bedrag oplopend tot € 100 miljoen in 2011 beschikbaar is voor centra voor jeugd en gezin. Daarnaast is via het accres van het gemeentefonds een bedrag oplopend tot 100 miljoen in 2011 hiervoor beschikbaar. Aanwending van de bedragen uit het accres van het gemeentefonds behoeft de goedkeuring van de gemeenteraad. Het is derhalve geen verplichting, maar een bestuurlijke inspanningsverplichting.

58

Is voor de totale overheveling van de rijkstaken naar de BES-eilanden een bedrag van € 5,2 mln beschikbaar, of zijn er nog andere posten die hier betrekking op hebben?

Voor de uitvoering van de taken op het gebied van Jeugd en Gezin is structureel een bedrag van € 5,2 miljoen beschikbaar. Er zijn geen andere posten op de begroting van Jeugd en Gezin met betrekking op de BES-eilanden.

59

Hoe richt Hallowereld.nl zich op een gezonde leefstijl?

Via een digitale nieuwsbrief en via kennisquizjes kunnen (aanstaande) ouders informatie verkrijgen over onder meer zwangerschap en opvoeding tot en met het tweede levensjaar. In deze informatie wordt veel aandacht besteed aan een gezonde leefstijl, bijvoorbeeld op het terrein van gezonde voeding en roken.

61

Op pagina 23 worden streefwaarden voor 2011 gegeven met betrekking tot jongeren en leefstijl (alcohol, drugs, roken en gezond gewicht). Waar zijn deze op gebaseerd? Kan de minister aangeven wat de stand van zaken op dit moment is?

De streefwaarden op het gebied van drugs en alcohol zijn gebaseerd op het Peilstationonderzoek van het Trimbos-instituut. Dit onderzoek vindt om de vier jaar plaats en is voor de laatste keer uitgevoerd in 2007. Daarom zijn er momenteel geen recentere gegevens beschikbaar. De cijfers op het gebied van roken zijn afkomstig van onderzoek door TNS NIPO in opdracht van STIVORO. Het cijfer voor 2009 is gelijk aan dat voor 2006, namelijk 79%. De cijfers op het gebied van gezond gewicht zijn afkomstig van het Permanent Onderzoek LeefSituatie (POLS) van het CBS. Dit percentage ligt voor 2009 op 85,6. De meest actuele cijfers kunt u ook terugvinden op <http://www.jeugdmonitor.nl>.

62

Welke berekening ligt ten grondslag aan het bedrag dat overgeheveld wordt naar de Kinderombudsman, temeer het wetsvoorstel uitging van een bedrag van ca. € 4 mln? Hoeveel fte (aan ondersteuning?) heeft de Kinderombudsman straks in totaal?

De parlementaire behandeling van het initiatiefwetsvoorstel Kinderombudsman heeft geleid tot een aantal amendementen van de zijde van de Kamer om de taken van de Kinderombudsman bij afhandeling van klachten – het meest arbeidsintensieve deel van het werk – goed af te bakenen. Naar aanleiding van het gevoerde debat heeft de minister voor Jeugd en Gezin – in navolging van zijn toezegging in de Eerste Kamer – structureel € 1,5 mln ter beschikking gesteld ten behoeve van de Kinderombudsman (Handelingen EK 2009–2010, nr. 32). Het bedrag van € 1,5 mln. is bedoeld voor de structurele uitgaven van de Nationale Ombudsman voor de taken van de Kinderombudsman.

Het betreft hier primair financiering van uitbreiding van de formatie met maximaal 12 fte's met bijbehorende apparaatsuitgaven en een beperkt voorlichtingsbudget. De uiteindelijke omvang van de formatieve ondersteuning wordt bepaald door de nog aan te stellen Kinderombudsman in overleg met de Nationale Ombudsman. Financiering vindt plaats uit hiervoor genoemde extra middelen alsmede zondig verschuiving van middelen en menskracht van de Nationale Ombudsman.

63

Waarom is er in 2011 geld beschikbaar voor een project wat in 2009 speelde (Your World, de Rotterdamse Europese Jongerenhoofdstad 2009)?

Het kabinet heeft ten behoeve van het Europese Jongerenjaar 2009 in Rotterdam geld beschikbaar gesteld voor de jaren 2008 t/m 2011. De middelen voor 2010 en 2011 zijn bestemd voor:

- Het landelijk uitdragen en zichtbaar maken van het in Rotterdam, met het jongerenjaar 2009 als Europese Jongerenhoofdstad, ingezette positieve jeugdbeleid;
- de promotie van de daarbij gehanteerde en werkzaam gebleken concepten, formats en methoden en het beschikbaar stellen en overdragen daarvan;
- het voorzien in lokale en nationale continuïteit van de in 2009 in gang gezette ontwikkeling en het stimuleren van verbetering en innovatie van werkvormen van positief jeugdbeleid.

64

Waarom wordt er tot 2011 gewacht met het starten van het traject dat er op gericht is om jongeren succesvol te laten terugkeren in de samenleving?

In 2011 dienen alle instellingen voor gesloten jeugdzorg begonnen te zijn met de invoering van de trajectbenadering. Deze omslag van «bedden naar trajecten» vergt tijd omdat dit vermoet gebeuren. Er is daarom gekozen voor een gefaseerde aanpak. Dat laat onverlet dat er instellingen zijn die nu al een vorm van trajectaanpak hanteren voor de jongeren die bij hen geplaatst zijn. Vanaf 2011 zullen alle instellingen op basis van een gemeenschappelijk beleidskader (ministerie en instellingen) trajecten uitvoeren.

65

Wat kost een jongere gemiddeld per dag in de justitiële jeugdinrichting? Wat kost een jongere gemiddeld per dag in een gesloten jeugdzorginstelling? Hoe verklaart de minister het verschil?

De gemiddelde prijs per dag in een instelling voor gesloten jeugdzorg bedraagt in 2011 € 380. Voor de JJI's is in 2011 de prijs per dag € 515. Hierbij is gerekend met het totale voor JJI's beschikbare budget inclusief de apparaatskosten van DJI.

Een vergelijking tussen deze prijzen is niet goed te maken. In de eerste plaats door verschillen in de wijze van aansturen/financieren: in de gemiddelde kosten per dag bij de JJI's zijn bijvoorbeeld ook kosten voor het uitvoeringsapparaat van de Dienst Justitiële Inrichting (DJI) verrekend. Dat is niet het geval bij de instellingen voor gesloten jeugdzorg. In de tweede plaats is de financiering van de huisvesting bij de JJI's anders geregeld dan bij de gesloten jeugdzorg. In de derde plaats zijn de beveiligingseisen voor justitiële inrichtingen hoger dan die voor de gesloten jeugdzorg.

66

Wanneer kan het tuchtrecht worden verwacht in de jeugdzorg?

Het traject om de verplichting tot registratie en het daaraan gekoppelde tuchtrecht wettelijk te verankeren duurt enkele jaren. Het streven is erop gericht het tuchtrecht eind 2012 in de jeugdzorg in te voeren.

71

Kan de minister aangeven hoe de teruglopende aantallen jongeren in de JJI zich verhouden tot het stijgend aantal kinderen dat door de rechter in de jeugdzorgplusinstellingen geplaatst wordt? Kan de minister deze met cijfers (over de jaren 2007, 2008, 2009 en 2010) onderbouwen? Hoeveel kinderen werden er geplaatst in een JJI en hoeveel in een jeugdzorgplusvoorziening?

Instroom	Instroom			
	Strafrechtelijke jeugdigen in een JJI	Civielrechtelijke jeugdigen in een JJI	Jeugdigen in de jeugdzorg Plus	Totaal civiel en Jeugdzorg Plus
2007	2 790	1 134	0	1 134
2008	2 441	1 152	341	1 493
2009	2 292	743	678	1 421

Over het jaar 2010 zijn nog geen instroomgegevens beschikbaar.

Het WODC heeft begin 2010 een onderzoek gepubliceerd naar de achtergronden van de dalende capaciteitsbehoefte in de JJI's¹. De komst van de gesloten jeugdzorg en daarmee de beschikbaarheid van een (extra) alternatief voor plaatsing in een JJI is door het WODC als een van de factoren genoemd voor de dalende capaciteitsbehoefte in de JJI's.

Het afgelopen jaar was de capaciteitsbehoefte bij de Jeugdzorg Plus lager dan verwacht op basis van de WODC ramingen. De reden hiervoor is vooralsnog onbekend.

72

Hoeveel jongeren tussen de 12 en 27 jaar gaan niet naar school en hebben geen baan? Kunt u een overzicht geven over de jaren 2007, 2008, 2009 en 2010?

Hieronder treft u een overzicht van het aantal jongeren die niet naar school gaan en geen baan hebben over de jaren 2007 t/m 2010. In deze aantallen zitten ook jongeren die vanwege zorgtaken, (niet-reguliere) opleidingen of ziekte/ arbeidsongeschiktheid niet participeren.

¹ Moolenaar, D.E.G. (red.) (2010), *Capaciteitsbehoefte Justitiële Ketens t/m 2015*. WODC: Den Haag.

De jeugdwerkloosheid heeft zich in de afgelopen crisisperiode ontwikkeld in dezelfde beweging als de totale werkloosheid. Het Actieplan Jeugdwerkloosheid is een van de extra maatregelen die het kabinet vorig jaar heeft genomen om de nadelige effecten van de economische crisis voor bepaalde groepen mensen terug te dringen.

Voor de meest kwetsbare niet-participerende jongeren is er een scala aan extra maatregelen en voorzieningen, vooral gericht op het voorkomen van non-participatie. Voorbeelden hiervan zijn de plusvoorzieningen, de nieuwe WAJONG en het School-EX programma.

	2007	2008	2009	2010
Niet-onderwijsvolgende jongeren 12–26 jaar zonder werk (>=12 uur per week), x 1 000	155	147	173	180

* Cijfers 2010 voor niet-onderwijsvolgende 15–26 jarigen geraamd op basis van ontwikkeling t/m 2e kwartaal 2010.

Bron: CBS, bewerking SZW

73

Wordt de leegstand bij de JJI's gebruikt om het tekort aan capaciteit bij de jeugdzorgplus op te vangen? Worden er JJI's omgebouwd tot gesloten jeugdzorggebouwen?

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft mij gevraagd om (opnieuw) te onderzoeken of beschikbare capaciteit bij justitiële jeugdinrichtingen aangewend kan worden voor jeugdzorg plus. Ik heb met dit verzoek ingestemd.

Voor de goede orde merk ik hierbij op dat er in de gesloten jeugdzorg geen tekort aan capaciteit is.

74

In de begroting 2010 stond vermeld dat het ministerie van Financiën (vanuit de veiligheidsenveloppe) vanaf 2010 € 16 mln. structureel zou hebben gereserveerd die onder andere ingezet zou kunnen worden voor campussen. In de begroting van 2011 wordt deze reserve niet meer genoemd. Is deze reserve nog steeds beschikbaar voor campussen?

Bij de voorjaarsbesluitvorming is besloten om de gereserveerde enveloppemiddelen niet uit te keren en deze middelen in te zetten voor rijksbrede problematiek. De reservering van € 16 mln is dan ook niet meer beschikbaar voor de campussen.

75

Waarom wordt er € 4 mln. begroot voor de campussen, tot en met 2015, terwijl «het besluit over wel of geen structurele invoering van een nieuwe voorziening wordt overgelaten aan het volgende kabinet»? Waarom is hiervan tot en met 2015 € 2 mln. «bestuurlijk gebonden»? Wat houdt dat in?

Er staat vanaf 2011 nog structureel € 4 mln gereserveerd op de begroting van J&G voor de campussen. € 2 mln daarvan is op bestuurlijk niveau toegezegd voor de structurele financiering van de wijkscholen vanaf 2011, mits uit de evaluatie blijkt dat deze voorziening effectief is.

In 2011 zijn de overige middelen bestemd voor de eindafrekening van de pilotprojecten.

Vanaf 2012 resteert er een nog vrij besteedbaar bedrag van structureel € 2 mln op de begroting voor de campussen.

Vragen en antwoorden begroting Jeugd en Gezin – Justitie

5

Hoe hoog is de caseload van de gezinsvoogd in de praktijk? Kan per Bureau Jeugdzorg worden aangegeven of deze in de praktijk voldoet aan de Deltanorm?

Per 1 juli 2009 hebben de bureaus jeugdzorg van alle provincies en grootstedelijke regio's, behalve (op dat moment) het Leger des Heils de gemiddelde caseload van 1:15 gehaald.

Uit cijfers die door de MOgroep geleverd zijn, is sprake van een gemiddelde gerealiseerde caseload van 14,3 per 1 juli 2009. Dit is substantieel lager dan de caseload van 1 op 15.

4 en 38

Wat is de doelstelling van de maximale doorlooptijd in de jeugdbescherming en wanneer moet dit volledig zijn gerealiseerd? Voldoet de genoemde daling aan de planning?

Wat is momenteel de gemiddelde doorlooptijd in de jeugdbescherming (van uitspraak rechtbank tot toewijzing (gezins)voogd)? Wat is de doelstelling van de maximale doorlooptijd in de jeugdbescherming? Wanneer moet dit volledig zijn gerealiseerd?

In het kader van het programma Beter Beschermd zijn afspraken gemaakt over een aanzienlijke verkorting van de doorlooptijd in de jeugdbescherming. Begin 2005 was nog sprake van een gemiddelde doorlooptijd van 300 dagen tussen datum zorgmelding en datum waarop de Kinderrechter een maatregel van jeugdbescherming oplegt. Vanaf 2005 is door de ketenpartners hard gewerkt aan de daling van de doorlooptijd. Ik heb u daarover meerdere malen geïnformeerd.

Door de betrokken ketenpartners is op peildatum 1 juni 2010 gemeten, welke doorlooptijd gerealiseerd is. Deze bedroeg gemiddeld 89 dagen; een daling van circa 67%. Dit is een substantiële verbetering. De ketenpartners hebben aangegeven dat op dit moment deze gemiddelde doorlooptijd «voorlopig optimaal» is. De komende periode worden nog diverse activiteiten ondernomen om de doorlooptijd verder te verlagen. *De ketenpartners houden vast aan de ambitie om voor 75% van de cliënten binnen 2 maanden na zorgmelding een uitspraak van de Kinderrechter te realiseren.* De nog te realiseren activiteiten dienen in 2012 volledig geëffectueerd te zijn.

Door de ketenpartners is per 1 juni 2010 door middel van een steekproef gemeten wat de gemiddelde doorlooptijd is tussen datum uitspraak Kinderrechter en datum toewijzing gezinsvoogd. De gemiddelde doorlooptijd tot aan toewijzing gezinsvoogd bedroeg 16 dagen. Het doel is om in 2011 voor 75% van de cliënten binnen vijf dagen na de uitspraak van de kinderrechter een eerste contact met de cliënt te realiseren.

8

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de ondersteuning van kinderen van gedetineerde moeders? Om hoeveel kinderen gaat het per jaar? Krijgen al deze kinderen inmiddels preventief ondersteuning/hulp?

De praktijk laat volgens de politie zien dat bij de arrestatie van vrouwen vrijwel altijd een kindcheck wordt uitgevoerd en dat er opvang voor de kinderen wordt geregeld.

Vanaf 1 oktober 2010 wordt aan vrouwen die een detentie moeten ondergaan bij de oproepbrief door de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) een bericht gezonden dat zij ter ondersteuning van hun kinderen gedurende de detentieperiode een beroep kunnen doen op het Centrum voor

Jeugd en Gezin (CJG) of Bureau Jeugdzorg (BJZ). Het gaat hier om de zogenaamde zelfmelders. Door DJI wordt dan tevens aan de gemeentelijke contactpersoon nazorg verzocht om na te gaan of betrokkene verantwoordelijk is voor minderjarige kinderen en om zo nodig maatregelen te (laten) treffen. Tijdens de detentie worden, passend in de levensloopbenadering, de reeds ingezette zorgtrajecten zoveel mogelijk gecontinueerd. Ook kunnen vrouwen tijdens de detentie gebruik maken van ondersteuning door vrijwilligers. Zie voor een uitgebreid overzicht van de stand van zaken de voortgangsbrief van 1 september 2010 aan de Tweede Kamer.

Deze gegevens worden niet centraal bijgehouden. Bovendien zijn deze aantallen voortdurend aan verandering onderhevig.

Zowel bij de arrestatie als tijdens de zelfmelding bij de inrichting wordt nagegaan of de benodigde zorg voor de kinderen beschikbaar is en zo nodig wordt deze geregeld. Ketensamenwerking tussen Justitie, politie, gemeenten (inclusief de Centra voor Jeugd en Gezin), (jeugd)zorginstellingen en vrijwilligersorganisaties die actief zijn in de PI's draagt bij aan het op gang brengen van de benodigde zorg.

16

Hoeveel tijd heeft een kinderrechter in totaal voor de behandeling van een kinderbeschermingszaak?

Die kan niet in algemene zin worden beantwoord. De Rechtspraak zelf is verantwoordelijk voor het beheer en de kwaliteit van de rechtspraak. Rechtbanken werken met productgroepen. Kinderbeschermingsmaatregelen vallen in de productgroep civiel. De Raad voor de rechtspraak en de individuen gerechten hebben de mogelijkheid om binnen de categorie zelf te prioriteren en onderscheid te maken in de hoeveelheid te besteden tijd.

19

Wanneer kan de Kamer de nieuwe plannen over de nieuwe methodiek voogdij verwachten?

Zoals ik u in mijn brief van 17 augustus 2010 (2009/2010, kamerstuk 31 001, nr. 93) heb meegedeeld is de beschrijving van de methode voogdij afgerond. Intussen is een aanvang gemaakt met de implementatie van de methode, waaronder de vaststelling van de urennorm voor de uitoefening van de voogdij volgens deze methode.

36

Wat zijn de laatste wachtlijstcijfers bij de Bureaus Jeugdzorg (vrijwillige zorg en jeugdbescherming), de ambulante zorg en de (semi-) residentiële jeugdzorg? Kunt u deze cijfers specificeren naar provincie en stadsregio?

In de brief van 15 februari 2010 (31 001, nr. 85) heb ik u voor het laatst geïnformeerd over de wachtlijstcijfers van de jeugdbescherming. De bureaus jeugdzorg zijn op dit moment niet in staat om meer recente wachtlijstcijfers te leveren, dan de cijfers die in deze brief zijn opgenomen (1 juli 2009).

Met ingang van 2011 zijn de bureaus jeugdzorg in staat om, in het kader van wettelijk te leveren beleidsinformatie, gegevens te leveren over de wachtlijst bij de jeugdbescherming.

Voor het op de wachtlijstcijfers jeugdzorg verwijs ik naar het op 36 en 37 dat door de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is gegeven.

41

Hoe groot was de instroom van het aantal kinderen in de jeugdbescherming in 2009 en 2010?

Instroom 2009

11 451 OTS cliënten

1 834 voogdij cliënten

De gegevens over geheel 2010 zijn nog niet bekend. In het eerste kwartaal 2010 zijn 2 520 cliënten met een OTS ingestroomd en 414 cliënten met een voogdij.

67

Kan de minister aangeven waarom het aantal ondertoezichtstellingen (OTS'en) zo is toegenomen? Liggen hieraan beleidsverandering ten grondslag?

Naar de reden voor de toename van het aantal ondertoezichtstellingen wordt op dit moment onderzoek uitgevoerd door het WODC. De resultaten van het onderzoek worden eind 2010 verwacht.

68

Wat houdt de wachtgeldvoorziening van de AMA in?

De wachtgeldvoorziening ziet niet op de alleenstaande minderjarige vreemdeling maar op de instelling (Nidos) die de voogdij voert over amv's tijdens de (asiel)procedure. De daling van het aantal amv's heeft geleid tot een krimp van het personeelsbestand bij Nidos. Hiervoor is de afgelopen jaren een financiële compensatie getroffen.

69

Waarom neemt de gemiddelde duur van een OTS in jaren niet af (2008–2012) ondanks de inzet van de nieuwe Deltamethode?

Het WODC heeft onderzoek laten uitvoeren naar de implementatie en de effecten van de Deltamethode Gezinsvoogdij. Uit het onderzoek, afgelopen zomer gepubliceerd, blijkt o.a. een sterk positief effect van de Deltamethode op de duur van een OTS. Methodisch werken met de Deltamethode verkort de duur van de ots met gemiddeld 21%.

70

Het aantal OTS'en is in de afgelopen jaren flink gestegen (was in 2007 28 279, in 2008 30 212, in 2009 32 775, in 2010 worden 38 097 OTS'en verwacht en voor 2011 staan er 40 407 genoteerd). Kan de minister aangeven hoeveel uithuisplaatsingen er over deze periode hebben plaatsgevonden en/of naar verwachting gaan plaatsvinden?

In onderstaande tabel is het aantal cliënten en het aantal uithuisplaatsingen (uhp) per jaar opgenomen. Zoals in de tabel te zien is, neemt het aantal uithuisplaatsingen in absolute zin af. Ook in relatieve zin (percentage OTS-en dat uithuis wordt geplaatst) is sprake van een afname. Een mogelijke verklaring voor deze daling is de implementatie van de deltamethode. Uit de evaluatie van de deltamethode blijkt dat het gebruik van de deltamethode de kans op uithuisplaatsing verkleint.

	2007	2008	2009	2010	2011
Aantal cliënten	28 279	30 212	32 775	38 097	40 407
Aantal uhp	11 852	11 912	10 522	–	–

Voor de goede orde. Ik heb de Kamer al eerder dit jaar bericht over het aantal OTS-en en aantal uithuisplaatsingen (31 001, nr. 85). Hierbij is niet het gemiddeld aantal OTS-en opgenomen (zoals in bovenstaande tabel) maar het aantal cliënten per 31-12 van elk jaar.

71

Kan de minister aangeven hoe de teruglopende aantallen jongeren in de JJI zich verhouden tot het stijgend aantal kinderen dat door de rechter in de jeugdzorgplusinstellingen geplaatst wordt? Kan de minister deze met cijfers (over de jaren 2007, 2008, 2009 en 2010) onderbouwen? Hoeveel kinderen werden er geplaatst in een JJI en hoeveel in een jeugdzorgplusvoorziening?

Instroom	Instroom			
	Strafrechtelijke jeugdigen in een JJI	Civielrechtelijke jeugdigen in een JJI	Jeugdigen in de jeugdzorg Plus	Totaal civiel en Jeugdzorg Plus
2007	2 790	1 134	0	1 134
2008	2 441	1 152	341	1 493
2009	2 292	743	678	1 421

Over het jaar 2010 zijn nog geen instroomgegevens beschikbaar.

Het WODC heeft begin 2010 een onderzoek gepubliceerd naar de achtergronden van de dalende capaciteitsbehoefte in de JJI's¹. De komst van de gesloten jeugdzorg en daarmee de beschikbaarheid van een (extra) alternatief voor plaatsing in een JJI is door het WODC als een van de factoren genoemd voor de dalende capaciteitsbehoefte in de JJI's.

Het afgelopen jaar was de capaciteitsbehoefte bij de Jeugdzorg Plus lager dan verwacht op basis van de WODC ramingen. De reden hiervoor is vooralsnog onbekend.

73

Wordt de leegstand bij de JJI's gebruikt om het tekort aan capaciteit bij de jeugdzorgplus op te vangen? Worden er JJI's omgebouwd tot gesloten jeugdzorggebouwen?

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft gevraagd om (opnieuw) te onderzoeken of beschikbare capaciteit bij justitiële jeugdinrichtingen aangewend kan worden voor jeugdzorg plus, met dit verzoek is ingestemd.

Voor de goede orde is hierbij opgemerkt dat er in de gesloten jeugdzorg geen tekort aan capaciteit is.

76

Waarom nemen de middelen voor de Raad voor de Kinderbescherming af als je kijkt naar de tabel belangrijkste mutaties bij beleidsartikel 3: zorg en bescherming?

De in de tabel weergegeven reeks is een saldo van meerdere mutaties. Het gaat om de volgende mutaties:

1. Frictiekosten:	2011	2 300
1 900		
2 000		
1 600		

¹ Moolenaar, D.E.G. (red.) (2010), *Capaciteitsbehoefte Justitiële Ketens t/m 2015*. WODC: Den Haag.

Toelichting : doordat de instroom van het aantal Jeugdbeschermingszaken daalt, heeft de Raad minder «productiecapaciteit» nodig. Deze kan echter niet evenredig omlaag worden gebracht – het gaat vaak om vaste kosten (personeel, huisvesting etc) die over een langere periode moeten worden afgebouwd Daarom is frictiefinanciering noodzakelijk.

2. Capaciteitsverlies verplichte opleiding	2011	1 000
--	------	-------

Toelichting: omdat Raadsonderzoekers een verplichte opleiding moeten volgen kunnen zij in die periode niet productief zijn. Dat kost eenmalig één miljoen in 2011.

3. Keteninformatisering :	2011	700
	2012	700
	2013	700
	2015	700

Toelichting : het gaat om kosten voor de Jeugdketeninformatisering. Dit is essentieel om de samenwerking en afstemming in de jeugdketen goed vorm te kunnen geven.

Vragen en antwoorden begroting Jeugd en Gezin – Sociale Zaken en Werkgelegenheid

1

Hoe komt het dat voor 2013 een lager begrotingsbedrag (minus € 1 mln.) is groot, dan het jaar ervoor en het jaar erna? (€ 1,2 mrd.)

In de loop van 2010 zijn meerdere mutaties ingeboekt bij de WKB, zowel opwaartse als neerwaartse mutaties. Dit heeft geleid tot een klein verschil in uitgaven in 2013 t.o.v. het jaar ervoor als de jaren erna.

20

Klopt het dat een ouder met co-ouderschap zijn of haar deel van de kinderbijslag wel kan opvragen, en dat dit niet het geval is bij het kindgebonden budget? Bent u voornemens dit aan te passen? Zo nee, waarom niet?

Wanneer beide ouders recht op kinderbijslag hebben, dan wordt er slechts een keer kinderbijslag uitbetaald. Dit kan aan een van de ouders zijn of aan beide ouders voor een deel. Wanneer er aan beide ouders een deel van de kinderbijslag wordt betaald, dan blijft er formeel sprake van één ouder waarvan het recht op kinderbijslag tot uitbetaling komt. Deze ouder kan in aanmerking komen voor het kindgebonden budget. Co-ouders kunnen onderling afspreken hoe zij het kindgebonden budget verdelen. Het is uitvoeringstechnisch niet mogelijk het kindgebonden budget over de twee co-ouders te verdelen.

21

Hoe verhoudt zich de op blz.7 in de begroting J&G 2011 door de minister aangekondigde verlaging van de geraamde uitgaven voor het kindgebonden budget tot de gestegen begrotingsbedragen die in de tabel op blz. 14 zijn opgenomen? Kan uitleg en een verklaring worden gegeven?

Ten opzichte van de stand in de Begroting 2010 is er een aantal budgettaire mutaties opgetreden (zie de 1^e suppletore Begroting 2010 en p.37 van de Begroting 2011). Een van de budgettaire mutaties houdt verband

met een nieuwe ramingsmethodiek. De nieuwe ramingsmethodiek houdt naast de uitgaven (incl. nabetalings) ook rekening met de ontvangsten (onder andere de terugvorderingen). Daar het saldo van de ontvangsten (ontvangsten minus betalingen) positief is, zijn de uitgaven met dit saldo verminderd. Hierdoor is het geraamde budget verlaagd met € 20 miljoen in 2011 oplopend tot € 37 miljoen in 2015. Het bovenstaande resulteert per saldo in een stijging van de begrotingsuitgaven die in de tabel op blz. 14 zichtbaar is.

De in het Regeerakkoord aangekondigde besparing op het kindgebonden budget voor het jaar 2012 e.v. is nog niet verwerkt in de tabel op pagina 14 van de begroting 2011 van J&G.

23 en 25

Rekening houdend met de aanpassingen aan de kinderbijslag en het kindgebonden budget, welke huishoudens (naar inkomen en naar aantal kinderen) ontvangen hoeveel euro aan kinderregelingen meer of minder op jaarbasis?

Hoeveel wordt er in totaal bezuinigd en hoeveel middelen komen er in totaal als het gaat om het Kind Gebonden Budget en de kinderbijslag in de jaren 2011, 2012, 2013, 2014 en 2015?

Voor het kindgebonden budget worden de bedragen vanaf het 2^e kind verhoogd. De AMvB waarin de verhogingsbedragen zijn aangegeven zal naar verwachting in november gepubliceerd worden.

24

Hoe kan de gewijzigde ramingsmethodiek leiden tot € 20 mln. kosten in 2011 tot zelfs € 37 mln. in 2015?

De nieuwe ramingsmethodiek houdt naast de uitgaven (incl. nabetalings) ook rekening met de ontvangsten (onder andere de terugvorderingen). Het saldo van de ontvangsten minus de nabetalings is positief, waardoor de uitgaven met dit saldo verminderd zijn. Dit heeft geleid tot een verlaging van het geraamde budget van € 20 miljoen in 2011 oplopend tot € 37 miljoen in 2015.

40

Wat levert het op als niet alleen de ouderbijdrage geschrapt wordt bij een pleegzorgplaatsing en het kindgebonden budget en kinderbijslag niet meer wordt uitgekeerd, maar ook bij een (semi-)residentiële plaatsing?

In het wetsvoorstel «verbetering positie pleegouders» wordt voorgesteld de ouderbijdrage in alle situaties te schrappen, dus ook voor (semi-)residentiële plaatsingen. Daarnaast wordt voorgesteld het recht op kinderbijslag te beëindigen voor ouders waarvan hun kind verblijft bij een pleegouder of in een accommodatie van een zorgaanbieder. Dit laatste betekent dat in het wetsvoorstel al rekening is gehouden met het beëindigen van het recht op kinderbijslag bij residentiële plaatsingen. Het wetsvoorstel voorziet niet in beëindiging van het recht op kinderbijslag in de situatie van semi-residentiële plaatsingen. Semi-residentiële plaatsing betekent namelijk alleen dagopvang, terwijl het kind verder thuis woont. In deze situatie hebben de ouders nog de zorg voor het kind en vallen daarom niet onder de reikwijdte van het wetsvoorstel.

42

Gaan ouders er op achteruit bij een pleegzorgplaatsing als de ouderbijdrage wordt afgeschaft en ouders geen aanspraak meer kunnen maken op het kindgebonden budget en kinderbijslag? Zo ja, hoeveel gaan ouders er maandelijks op achteruit?

In het wetsvoorstel «verbetering positie pleegouders» wordt voorgesteld het recht op kinderbijslag en kindgebonden budget te laten vervallen als een kind uit huis geplaatst wordt. Daar staat echter tegenover dat van ouders niet langer een ouderbijdrage wordt verwacht. De hoogte van de kinderbijslag bedraagt gemiddeld € 245 per kwartaal. De ouderbijdrage bedraagt gemiddeld € 275 per kwartaal bij een verblijf van tenminste vijf etmalen per week bij een pleegouder of in een accommodatie van een zorgaanbieder. Een gezin gaat er dus de facto niet op achteruit wanneer zij alleen recht op kinderbijslag hebben. Wanneer een gezin ook recht op kindgebonden budget heeft, dan is de situatie als volgt. Een verschil tussen kindgebonden budget en kinderbijslag is dat het bedrag voor kindgebonden budget niet voor ieder kind even hoog is. Het bedrag per kind wordt lager naarmate de ouders voor meer kinderen recht hebben op kindgebonden budget. De financiële achteruitgang die ontstaat door het verlies aan kindgebonden budget voor het uithuisgeplaatste kind is afhankelijk van het aantal kinderen in een gezin en het gezinsinkomen. Het bedrag dat een gezin aan kindgebonden budget verliest kan variëren van een paar euro tot maximaal circa € 325 per kwartaal.

50

Waarom is in de tabel begrotingsbedragen (blz. 14 begroting) een bedrag opgenomen van € 1,04 mrd. voor de Wet op het kindgebonden budget als begroot bedrag in 2009, terwijl dit in het jaarverslag 2009 (blz. 24) is opgenomen als gerealiseerd bedrag? Is dit een gevolg van de nieuwe ramingsmethodiek? Zo ja, kunt u deze toelichten en tevens aangeven welke consequenties dit heeft?

In het Jaarverslag 2009 is het gerealiseerde bedrag WKB gepresenteerd. In de Begroting 2011 wordt dit bedrag eveneens gepresenteerd, samen met de geraamde bedragen WKB 2010 t/m 2015. Op deze manier wordt het verloop van de uitgaven WKB door de jaren heen overzichtelijk gemaakt.

51

Het kindgebonden budget is een instrument om inkomensondersteuning te bieden. Klopt het dat dit instrument voor 920 000 huishoudens wordt ingezet? Zo ja, kan de regering helder definiëren welke inkomens naar haar mening precies ondersteund moeten worden?

Naar verwachting komen in 2011 920 000 huishoudens in aanmerking voor het kindgebonden budget. De regering is van mening dat met name huishoudens met inkomen lager dan modaal ondersteund moeten worden. Daarom hebben huishoudens met een gezamenlijk toetsingsinkomen tot € 28 897 recht op het hele bedrag aan kindgebonden budget. Huishoudens met een hoger toetsingsinkomen hebben afhankelijk van het inkomen gedeeltelijk of geen recht op kindgebonden budget.

53

Hoeveel gaan alleenverdienershuishoudens door de extra tegemoetkoming aan alleenverdienershuishoudens per 2011 er gemiddeld op vooruit?

De extra tegemoetkoming over 2010 voor alleenverdienershuishoudens met een TOG bedraagt € 1 490 euro en wordt in januari 2011 uitgekeerd.

54

Is er een verklaring voor de stijging van het misbruikrisico AKW?

Het misbruikrisico is gebaseerd op een risico-analyse van de SVB, waarbij kwalitatieve risico's worden vertaald naar kwantitatieve risico's. In dit geval is de verklaring voor de stijging van het misbruikrisico gelegen in de AKW-populatie. De risico's in de buitenlandse uitvoering zijn namelijk groter dan in de nationale uitvoering. Het aandeel AKW gerechtigden in het buitenland laat een stijging zien ten opzichte van het geheel. Het aandeel van de groep EU/EER/Verdragslanden in de berekende misbruikrisico is sinds 2006 gestegen van 0,099 % naar 0,125 % in 2009. Dit verklaart volledig de stijging van 0,16% in 2006 naar 0,19% in 2009.

Vragen en antwoorden begroting Jeugd en Gezin – Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

52

Wat is de oorzaak van de lage realisatie van Zorgadviesteams (ZAT's) in het primair onderwijs? Is de verwachting dat dit percentage in 2011 op 100% zal uitkomen? Hoeveel ZAT's zijn er momenteel aan het werk en om hoeveel mensen gaat het? Hoeveel ZAT's zijn er nu in het primair voortgezet en middelbaar- onderwijs?

De monitor geeft aan dat in 2009 96% van de circa 1300 schoolvestigingen voor VO en 89% van de 43 ROC's over een of meer ZAT's beschikken en dat in 63% van de 234 samenwerkingsverbanden PO (WSNS-verbanden) de beschikking hebben over een bovenschools ZAT. De monitor geeft geen informatie over het aantal professionals dat betrokken is bij de samenwerking in ZAT's.

De oorzaken van de lage realisatie van de ZAT's in het primair onderwijs zijn divers. Een oorzaak is enerzijds de onduidelijkheid over de voortgang van het traject passend onderwijs en anderzijds vragen over de relatie tussen het onderwijs en het Centrum voor Jeugd en Gezin, in het bijzonder voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 (het primair onderwijs). Zowel het gezin, de wijk als de school zijn voor deze leeftijdsgroep belangrijke vind- en werkplaatsen voor kinderen met problemen.

De ontwikkelingen in de jeugdzorg en de ontwikkelingen op het gebied van passend onderwijs moeten de komende jaren nog beter op elkaar worden aangesloten om structurele samenwerking volgens één kind, één gezin, één plan te realiseren. Daarnaast is het van groot belang dat de afstemming tussen onderwijs en gemeenten – in het bijzonder als het gaat om de relatie CJG-ZAT – wordt verbeterd.

Het Rijk heeft een aantal acties in gang gezet om de doelstelling van 100% dekking van goed functionerende ZAT's eind 2011 te realiseren

- Aanbieding wetsvoorstel Zorg in en om de School aan de Tweede Kamer. In de brief van 9 juni 2009 (TK 2008–2009, 31 001, nr. 70) hebben de bewindspersonen voor Jeugd en Gezin en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap uw Kamer geïnformeerd over het voornemen voor wetgeving voor Zorg in en om de School, aanvullend op het wetsvoorstel Centra voor Jeugd en Gezin en regierol gemeenten in de jeugdketen. Dit wetsvoorstel heeft tot doel de samenwerking tussen scholen en de Jeugdzorg te verbeteren.
- Betere samenwerking landelijke ondersteuners. De komende tijd is de uitdaging voor veel gemeenten, hulpverleningsinstanties en scholen om met elkaar de samenwerking te zoeken en te borgen. Met de ondersteuners van de landelijke ondersteuningstrajecten voor Centra voor Jeugd en Gezin en de ZAT's is onlangs afgesproken om gezamenlijk de in de CJG- en ZAT-ontwikkeling achterblijvende regio's te benaderen in regionale actieplannen.
- Een verdieping van de bestaande monitor ZAT's. Daar waar de monitor nu als belangrijkste indicator de dekkingsgraad van het aantal ZAT's

meet, is een aanvulling nodig op de of onderwijs en jeugdzorg functioneel met elkaar samenwerken in de preventie, het signaleren en diagnosticeren van problemen en in het gezamenlijk aanpakken en behandelen van problemen van kinderen, jongeren en hun gezinnen. Daarmee wordt ook duidelijker dat het bij de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg in essentie gaat om een gezamenlijke aanpak van professionals die onderwijs, zorg en ondersteuning bieden aan jeugdigen en hun ouders. Het hebben van een casusoverleg/ ZAT is een onderdeel van deze ontwikkeling. Deze verbeterde jaarlijkse monitor zal in april 2011 de eerste resultaten laten zien.